

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ЛУТАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

І НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

16 травня 2019 р.

Київ

ЗБІРНИК ТЕЗ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

УДК 37.01:373.01:122(082)

**Всеукраїнська науково-практична конференція проводиться
відповідно до плану роботи Національної академії педагогічних
наук України**

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту педагогіки НАПН України
Протокол № 6 від 25 квітня 2019 р.*

Редакційна колегія:

*С. О. Сисоєва, доктор педагогічних наук, професор — голова ред. кол.
О. М. Топузов, доктор педагогічних наук, професор — заст. голови ред. кол.
Н. П. Дічек, доктор педагогічних наук, професор;
М. Д. Култаєва, доктор філософських наук, професор;
О. Л. Караман, доктор педагогічних наук, професор;
Н. Б. Антонець, кандидат педагогічних наук, с. наук. с.;
К. Ю. Ладоня, відповідальний редактор*

**Практична філософія і Нова українська школа: збірник
тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 травня
2019 р., м. Київ. — Київ: НАПН України, Інститут педагогіки
НАПН України, 2019. — 168 с.**

ISBN 978-966-644-492-5

Збірник містить тези виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Практична філософія і Нова українська школа», що пройшла в НАПН України 16 травня 2019 р.

Тези присвячено таким питанням сучасної освіти, як алгоритми виховання гармонійної і культурної людини, виклики освіти дітей Z-покоління, критерії якості шкільної освіти у світлі філософських рефлексій, західний та український досвід модернізації шкільної освіти.

УДК 37.01:373.01:122(082)

*Матеріали подано в авторській редакції,
за достовірність фактів, цитат, посилань на джерела
та вживання назв документів, власних імен тощо
відповідають автори публікації.*

ISBN 978-966-644-492-5

© НАПН України, 2019

© Інститут педагогіки НАПН України, 2019

Dorozhko I. I. Formation of social competence: family education in the risk society	39
Карпець Л. А. Рідна мова в освітньому просторі інформаційного суспільства	41
Малієнко Ю. Б. Філософія виховання в контексті компетентнісного навчання історії в ліцеї	44
Мелков Ю. О. Практична філософія та гуманістичні інтенції розвитку освіти	47
Сисоева С. О., Дічек Н. П. Міжкультурна грамотність як ядерна (базова) функція сучасного закладу середньої освіти	50
Триняк М. В. Інтеркультурна комунікація як чинник виховання гармонійної і культурної людини	56
Шипенко В. О. Інклюзія як один із чинників виховання гармонійної особистості	58

Напрямок третій

Z-ПОКОЛІННЯ: ЩО МАЄ ЗНАТИ ВЧИТЕЛЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Кондратенко Л. О. Психологічні особливості сучасних учнів початкової школи	62
Саух П. Ю. Характерні риси нового «Z»-покоління та особливості роботи з ним в контексті Нової української школи	65

Напрямок четвертий

ПРОФЕСІЯ ВЧИТЕЛЯ В ПЛОЩИНІ ФІЛОСОФСЬКОЇ РЕФЛЕКСІЇ

Свтух М. Б. Підготовка вчителя у контексті українського державотворення	70
---	----

4. Пометун О., Власов В. Практичний довідник учителя історії / Бібліотека журналу «Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання». № 2 (10) 2015 липень-грудень. 96 с.

Dorozhko Iruna Ivanivna,

*Head of the Department of
Philosophical and Psychological
Anthropology of H.S. Skovoroda
Kharkiv National Pedagogical University*

FORMATION OF SOCIAL COMPETENCE:

FAMILY EDUCATION IN THE RISK SOCIETY

Radical cultural and social changes taking place in the modern world are a challenge to traditional educational practices that do not correspond to new constellations of social life. This is especially true for family education.

Relevance of the topic under research is determined primarily by the fact that family is potentially a source of social and cultural risks as well as one of the means of their consequences minimization.

Unfavourable demographic situation which has developed in Ukraine and in most European countries is a powerful reason for rethinking and further formation of family members' social competencies [2].

Social competence implies a sufficient level of ability to build partner relationships, a person's ability to interact with the surrounding social environment. The efficiency of this interaction indicates the level of social competence.

The structure of social competence is revealed through the model of interacting subcompetencies, or key competencies. The model of interacting subcompetencies includes: intellectual, communicative, reflexive, moral, civic, professional competences.

The analysis of the research on the problem proves that an individual's social competence is one of the basic competencies (V. Kremen, N. Nychkalo, O. Savchenko).

The scientific novelty is the development of the strategy of family counselling during the periods of formation of an individual's social competencies on the basis of the authors' methodological programme.

The crisis of a family education in modern societies, which, according to its definition are the risk societies, is caused not only by lagging of its practice from the accelerated pace of modern societies modernization and changes in the organization of family life, but also by the decline of the culture of life development and pedagogical culture of wider population stratum. The changes taking place in modern families, hasty conclusions about the replacement of traditional family with its new forms, had a negative influence on the state and efficiency of family education, which has always been and remains the resource for stabilizing public life. This crisis is largely symptomatic. First of all, it points to the social, cultural and psychological traumas which occur due to the accelerating pace of globalization.

There is a dialectical relationship between a social organization and the construction of a personal life experience as a complex sequence of interactions. Young people view their lives through a set of personal characteristics that intersect with their individual and family resources against the background of environmental constraints. What is considered to be an individual decision is viewed as being formed in a broad social context. As a result, the subjective life-development is not completely pre-supposed. It is not a free creation, either. It is recognized that opportunities for negotiation and innovation are more limited among those individuals who lack financial strength, education and complex social ties. However, young people are perceived as social subjects who, to some extent, have the potential to advance in their own lives and have abilities to motivate social changes.

There is no doubt that changes in socio-demographic and other macro-level conditions had a profound effect on young people's transition into adulthood [3].

There is some sense in thinking of a policy that maintains partnerships in general and tries to prevent many of the problems that lead to breaking the relationship. Common "micro sociological" family problems include alcohol-addiction or drug addiction, affairs, domestic violence, being unable to solve family conflicts and poor communication skills. Thus, providing awareness, support for family counselling and access to workshops and seminars become of great importance and are described below in more detail.

Family counselling is an effective means of family support. Counselling focuses on specific issues such as conflicts between generations or marital relationships [4].

Consequently, summing up the content and organization of marriage counselling, it should be pointed out that a counsellor should not solve a client's problem by giving him or her clear and unambiguous advice. A counsellor should encourage him or her to solve their problems themselves, to search for the most successful and effective way of behaviour.

The formed level of social competence determines the future of partner relationships, affects an individual's interaction with the surrounding social environment. The efficiency of this interaction points at the level of social competence and predicts the strategies of family counselling.

The conducted research opens new perspective problem lines in the thematic field of family relationships. It primarily affects the interaction of traditions and innovations in family relationships, gender specificity of family education. ■

BIBLIOGRAPHY

1. Chumak L.V. Usvidomlennya znachushchosti moral'nykh tsinnostey rodynnoho vykhovannya yak zasib sotsializatsiyi osobystosti u poli kul'turnomu sotsiumi. *Pedahohichnyy al'manakh*. 2011. Vol. 10. P. 24–29.
2. Dorozhko I. Philosophical studios: family upbringing in the late modernity society. *European Applied Sciences*. March, 2013. № 3. P. 164–166.
3. Mitchell B. Ann The boomerang age: transitions to adulthood in families. New Jersey: Transaction Publishers, 2006. 230 p.
4. Tsybalyuk I.M. Psykholohichne konsultuvannya ta korektsiya: navch. posibn. Київ: Profesional, 2007. 544 p.

Карпець Любов Анатоліївна,

*доктор філософських наук, доцент,
завідувач кафедри української та іноземних мов
Харківської державної академії фізичної культури*

РІДНА МОВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У ХХІ столітті відбувається радикальна трансформація соціальності, основною рисою якої є співіснування традиційних і нових цінностей, концептів, способів життєдіяльності. Практично в усіх сферах суспільного життя розігруються колізії між «старим»